

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 17C/76/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613206611
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gabrielová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2016:6613206611.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Andreou Gabrielovou v právnej veci navrhovateľa CETELEM SLOVENSO a.s. Bratislava, Panenská 7, IČO: 35 787 789, zast. JUDr. Helenou Strachotovou, usadenou euroadvokátkou so sídlom Martin, Hviezdoslavova 7 proti odporkyni Y. E., N.. XX.XX.XXXX, A. D. B., K. XX v konaní o zaplatenie 659,47 eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa **z a m i e t a** .

Odporkyni sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal voči odporkyni zaplatenia čiastky 659,47 eura s príslušenstvom. Okresný súd dňa 18.03.2014 rozhodol v konaní č.k. 17C/76/2013-90 tak, že návrh navrhovateľa zamietol a odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Proti rozhodnutiu podal navrhovateľ odvolanie. Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní č.k. 16Co/732/2014-109 dňa 09.04.2015 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konania. V dôvodovej časti zrušujúceho rozhodnutia krajský súd konštatoval, že úlohou okresného súdu bude posúdiť, či spolu s uzavretím zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru dňa 18.07.2008 navrhovateľ odporkyni nevnútil aj ďalší úkon a to zmluvu o revolvingovom úvere v zmluve o spotrebiteľskom úvere obsiahnutú v časti C, ktorá v zmluve nebola v danom okamihu zrejme vo sfére záujmu odporkyne. Úlohou okresného súdu bude posúdiť, či uvedený postup zo strany navrhovateľa nebol nekalou praktikou a to vzhľadom na nedostatok slobodnej, určitej a vážnej vôle spotrebiteľa vstúpiť do iného právneho vzťahu než do zamýšľaného. Je potrebné posúdiť, či dojednaný revolvingový úver je platný právny úkon podľa § 37 Občianskeho zákonníka a či odporkyňa mala vôbec reálnu možnosť oboznámiť sa so znením všeobecných podmienok CETELEM SLOVENSKO a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru najmä v časti IV. Úverový rámec- revolvingový úver, kreditná karta, ako aj vzhľadom na možnosť oboznámenia sa s týmito podmienkami, ktoré sú veľmi rozsiahle s množstvom odbornej právnej terminológie. Okresný súd taktiež posúdi, či bol revolvingový úver dostatočným spôsobom individualizovaný, pretože obsah zmluvy o revolvingovom úvere bol súčasťou osobitnej písomnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluvná podmienka, ktorá nebola dohodnutá individuálne sa považuje za nekalú (neprijateľnú), čo spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení zo dňa 07.01.2016 uviedol, že odporkyni bol poskytnutý klasický spotrebiteľský úver na základe jej žiadosti. Jeho poskytnutie nebolo viazané na poskytnutie iného úveru alebo služby. Obsahom úverovej zmluvy je aj žiadosť o zaradenie do zoznamu žiadateľov o revolvingový úver, ale táto skutočnosť nijako nemohla ovplyvniť poskytnutie spotrebiteľského úveru. Ani poskytnutie revolvingového úveru nebolo podmienené klasickým úverom. Odporkyňa mala primárny záujem o klasický spotrebiteľský úver a spolu s ním prejavila aj záujem o revolvingový úver, pričom jeho

poskytnutie mohla kedykoľvek odmietnuť ale najmä nemusela z úverovej karty nikdy nič čerpať, ak o takýto úver nemala záujem. Je evidentné, že odporkyňa takto nekonala, keď finančné prostriedky z karty čerpala. Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru vznikla v súlade s čl. IV. -1.-1 Všeobecných podmienok CETELEM SLOVENSKO a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru podľa ktorého prijatím žiadosti o poskytnutie úveru a teda okamihom vzniku zmluvy o úvere je odoslanie oznámenia o prijatí žiadosti o poskytnutí úverového rámca adresované klientovi. Navrhovateľ takého oznámenie odoslal odporkyni spolu s úverovou kartou listom zo dňa 04.12.2008 a následne jej zaslal aj PIN-kód k aktivácii úverovej karty zásielkou do vlastných rúk adresáta. Obsah zmluvy je vymedzený zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 18.07.2008. Majú za to, že s ohľadom na skutočnosť, že právne predpisy výslovne upravujú možnosť upraviť si čas zmluvných dojedaní formou obchodných podmienok na ktoré zmluva odkáže, nemôže byť využitie takéhoto zákonného oprávnenia v rozpore s dobrými mravmi. Skutočnosť, že úverová zmluva má formu typizovanej resp. formulárovej zmluvy a druhá zmluvná strana nemá možnosť obsah obchodných podmienok ovplyvniť, nie je možné posudzovať ako navrhovateľom vopred vy kalkulované konanie. Podmienky splácania poskytnutého úveru určuje aj klient a to výškou úveru, výškou mesačnej splátky, prípadne ich počtom a to vzhľadom k svojej finančnej situácii. Odporkyňa k podpisu úverovej zmluvy nikto nenútil, finančné prostriedky z úverového rámca čerpala zo svojej vlastnej vôle a pred podpisom zmluvy mala k dispozícii všetky informácie ohľadne poskytnutých úverov, t.j. aj ich splácania. Túto ponuku nemusela vôbec využiť. Sú presvedčení že úverová zmluva je v súlade s právnymi predpismi platnými v čase uzavretia úverovej zmluvy.

Odporkyňa uviedla, že je pravda, že uzavrela zmluvu. Najprv jej poskytli pračku, potom fotoaparát, ktoré už aj zaplatila. Potom jej poskytli úverovú kartu s tým, že bola stanovená hraničná suma, ktorú mohla vyčerpať. Asi to bolo 1 500,- eur. Keď prišla o prácu, snažila sa s nimi dohodnúť, nakoľko sa jej príjem znížil o polovicu, že to bude splácať po 5,- alebo 10,- eur. Oni s tým nesúhlasili. Pri prvých zmluvách úroky boli jasne rozpísané, ale pri tejto karte jej nebolo jasné aké úroky bude platiť, nebolo nič bližšie špecifikované, nič jej nebolo vysvetlené. O tom čo je revolving ju taktiež neinformovali. Keď podpísala zmluvu, prišiel jej domov len leták s kartou. Tam bolo rozpísané niečo o úrokoch, ale bolo to dosť nezrozumiteľne.

Dokazovanie bolo vo veci vykonané výsluchom odporkyne, oboznámením sa s obsahom ostatného spisového materiálu a bol zistený nasledovný skutkový a právny stav:

Podľa § 23a ods. 1 Zák.č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 1 ods. 1 Zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2, písm. a) Zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 3 ods. 1 Zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa ods. 2 spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 Zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 Zák.č. 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania, alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru, alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru, alebo služby a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru, alebo službe spotrebiteľom
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu, alebo sťažnosť
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie
- f) v prípade odloženej platby za tovar, alebo poskytnutú službu, opis tovaru, alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje a cenu tovaru, alebo poskytnutej služby
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index, alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods.2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok
- l) veriteľom vyžadované ručenie, alebo poistenie
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2, písm. c) v prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu, alebo čo najpresnejší odhad
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti
- o) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere
- s) názov adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 37 Občianskeho zákonníka, úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. Právny úkon, ktorého predmetom je plnenie nemožné, je neplatný. Právny úkon nie je neplatný pre chyby v písaní a počítaní, ak je jeho význam nepochybný.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov je neplatný.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúci z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa úkor iného bezdôvodne obohatí, musí bezdôvodné obohatenie vydať.

Podľa ods. 2 bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 559 ods. 1 Občianskeho zákonníka s plnením dlh zanikne.

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13 EHS z 05. apríla 1993 členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13 EHS z 05. apríla 1993 členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

Po vykonanom dokazovaní súd vyvodil ten právny záver, že žaloba v časti zaplatenia dlžnej sumy 659,47 eura s príslušenstvom z titulu poskytnutej úverovej karty nebola podaná dôvodne. Navrhovateľ s odporcom uzavreli dňa 18.07.2008 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru s dohodnutými podmienkami, ako individuálne špecifikovanú zmluvu na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporkyni úver vo výške 11 784,- Sk. Touto zmluvou odporkyňa podpisom formulárovej zmluvy (predtlač úverovej zmluvy) súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine sa podpísala aj pod tú časť predtlačovej listiny, ktorá sa týkala absolútne iného právneho vzťahu, ktorý mal vzniknúť až v budúcnosti. Z uvedeného vyplýva, že ak odporkyňa mala záujem o poskytnutie úveru musela podpísať predtlač listiny, ktorá zároveň obsahovala aj náležitosti iného právneho úkonu. S poukazom na uvedené dôvody má súd za to, že právny úkon odporkyne ako spotrebiteľa (§23a ods. 1 Zák.č. 634/1992 Zb.) v časti C) Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru možno kvalifikovať ako nekalú praktiku, ktorá v zmysle ustanovenia Smernice Rady č. 93/13 EHS nemôže požívať právnu ochranu. Z obsahu Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru v časti C) jednoznačne vyplýva, že odporkyňa požiadala o zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca vo výške 20 000,- Sk a o vydanie úverovej karty za podmienok stanovených v časti C1) listiny. Z obsahu takto dojednaných podmienok potom vyplýva, že na žiadosť zákazníka sa zmluvné strany môžu v budúcnosti dohodnúť o prípadnom takomto úvere. Tomu zodpovedá aj možnosť navrhovateľa o žiadosti nevyhovieť, resp. vyhovieť avšak v menšom rozsahu. Ak teda navrhovateľ rozhodne o poskytnutí úverového rámca a o vydaní úverovej karty a následne poskytne klientovi peňažné prostriedky pričom za zmluvu o revolvingovom úvere považuje žiadosť spotrebiteľa o zaradenie do zoznamu uchádzačov o poskytnutie úverového rámca a vydanie úverovej karty bez osobitnej písomnej zmluvy, v ktorej by tento záväzkový vzťah bol bezpodmienečne individualizovaný v zmysle § 4 ods. 2 Zák.č. 258/2001 Z.z. súd má za to, že nedošlo k dodržaniu predpísanej formy tak ako to požaduje ustanovenie § 4 ods. 1 Zák.č. 258/2001 Z.z. a preto je zmluva o revolvingovom úvere, na ktorú sa navrhovateľ odvoláva aj z tohto dôvodu neplatná. Súd ešte dodáva, že odporkyňa, ako spotrebiteľka nemohla individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy formulovanej písomne na predtlačí ako „žiadost“ o poskytnutie úverového rámca a vydanie úverovej karty. Navrhovateľ si týmto zrejme zabezpečoval rozvíjanie jeho ďalšej podnikateľskej činnosti formulárovou zmluvou, keď samotný návrh na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere formuloval on sám. Takýto postup vyvoláva dojem o jeho cielenej stratégii, kedy spotrebiteľovi vnútil nepožadovanú službu a podmienky úveru skryl na základe neprehľadných blanketných ustanovení zmluvy.

Keďže odporkyni bola na základe vyššie uvedeného neplatného právneho úkonu poskytnutá (vyčerpaná) suma 1 175,72 eura navrhovateľovi mohlo vzniknúť v súlade s ustanovením § 451 Občianskeho zákonníka právo požadovať od odporkyne vydanie bezdôvodného obohatenia a to vo výške poskytnutého plnenia. Vzhľadom k tomu, že odporkyňa podľa tvrdenia navrhovateľa i predložených listinných dôkazov plnila celkovo v sume 1 254,18 eura, teda ešte vyššiu sumu ako bola poskytnutá (čerpaná), súd navrhovateľovi nemohol priznať žalovanú sumu 659,47 eura s príslušenstvom požadovanú z titulu poskytnutej úverovej karty, keďže už pred podaním žaloby na súd jeho nárok zanikol v zmysle ustanovenia § 559 ods. 1 Občianskeho zákonníka a preto žalobu, ako podanú nedôvodne zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Odporkyni, ako úspešnej účastníčke konania súd trov nepripísal, nakoľko si v konaní žiadne trov neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr.Herza 14, 984 37 Lučenec.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej , možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vchádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods.1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo aj také dôvody neexistovali,
- j) je odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.